

Управління малими та середніми промисловими підприємствами

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни	
Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>13 Механічна інженерія 16 Хімічна та біоінженерія¹</i>
Спеціальність	<i>133 Галузеве машинобудування 161 Хімічні технології та інженерія 162 Біотехнології та біоінженерія 163 Біомедична інженерія</i>
Освітня програма	<i>ОПП, ОНП Хімічні технології неорганічних, електродних матеріалів та водоочищення ОПП, ОНП Хімія і технологія органічних матеріалів ОПП, ОНП Хімічні технології неорганічних і органічних зв'язуючих та композиційних матеріалів ОПП, ОНП Біотехнології ОПП, ОНП Обладнання фармацевтичних та біотехнологічних виробництв ОПП, ОНП Регенеративна та біофармацевтична інженерія</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/очна(вечірня)/заочна/дистанційна/змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, осінній / весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>3 кредити (90 год)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Модульна контрольна робота, залік</i>
Розклад занять	<i>Раз на тиждень практичне заняття, раз на два тижні лекція</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор 1: к.т.н., доцент кафедри економіки і підприємництва Підлісна Олена Анатоліївна, fmm_di@kpi.ua, 044-204-98-58 (пн-пт з 9:00 до 17:00) Лектор 2: к.е.н., доцент кафедри економіки і підприємництва Ткаченко Тетяна Петрівна, tatvla@ukr.net, 044-204-98-58 (пн-пт з 9:00 до 17:00) Практичні: к.е.н., доцент Ткаченко Тетяна Петрівна, tatvla@ukr.net, 044-204-98-58 (пн-пт з 9:00 до 17:00) к.т.н., доцент Підлісна Олена Анатоліївна, fmm_di@kpi.ua, 044-204-98-58 (пн-пт з 9:00 до 17:00)</i>
Розміщення курсу	<i>Посилання на дистанційний ресурс (https://classroom.google.com/u/0/c/MjY1MDk1MDM2MjY5)</i>

¹ В полях Галузь знань/Спеціальність/Освітня програма:

Для дисциплін професійно-практичної підготовки зазначається інформація відповідно до навчального плану.

Для соціально-гуманітарних дисциплін вказується перелік галузей, спеціальностей, або «для всіх».

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності господарської діяльності суб'єктів господарювання залежно від розмірів, форм власності, чисельності персоналу за видами економічної діяльності; галузеві особливості здійснення підприємницької діяльності технологічними виробництвами; вивчення провідного досвіду мікро-, малих та середніх промислових підприємств. Складна сукупність ринкових, господарських, економічних, правових, функціональних технологічних і інженерних відносин у сфері малого підприємництва промислових підприємств України. Обґрунтування механізму планування, контролю та ефективного застосування управлінських рішень в умовах ринкової трансформації економічної діяльності виробничих підприємств України (реальний сектор економіки).

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна "Управління малими та середніми промисловими підприємствами" базується на фундаментальних, соціально-економічних та професійно-практичних технологічних дисциплінах і є основою техніко-економічного обґрунтування інноваційного розвитку. Дисципліна «Управління малими та середніми промисловими підприємствами» відноситься до циклу загальної підготовки магістрів.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

- 1. Підприємницька діяльність підприємств сектору С розділів 19...23 КВЕД в Україні*
- 2. Основи господарського та фінансового аналізу діяльності малих та середніх промислових підприємств за видами економічної діяльності.*

Мета та завдання навчальної дисципліни "Управління малими та середніми промисловими підприємствами" є допомогти студентам технічних напрямів підготовки оволодіти знаннями, набутти навичок і вмінь з управління об'єктами малої та середньої приватизації за видами економічної діяльності, сформулювати підходи до започаткування промислової бізнесової діяльності, засвоїти методи та технології прийняття управлінських рішень при організації та забезпеченні діяльності мікро-, малих та середніх промислових підприємств.

За результатами вивчення студент зможе визначати напрями ефективної роботи підприємств переробної промисловості в сучасних економічних умовах (у тому числі в умовах циркулярної економіки), набуде практичних навичок оцінки ефективності управлінських рішень при заснуванні підприємств виробництва продукції нафтоперероблення, хімічних речовин і хімічної продукції, основних біотехнологічних і фармацевтичних продуктів, фармацевтичних препаратів, гумових і пластмасових виробів, косметичної і продукції побутової хімії, іншої продукції. Буде розуміти процеси ведення і припинення господарської діяльності. Буде розумітися на особливостях процесів управління колективом підприємства з виробництва продукції.

*Після вивчення дисципліни, студенти повинні набути **здатності**:*

- ЗК 6 Здатність працювати в міжнародному контексті
- ЗК 7 Здатність розробляти проекти та управляти ними
- ЗК 8 Здатність виявляти ініціативу та підприємливість
- ФК 3 Здатність розробляти плани і проекти для забезпечення досягнення поставленої певної мети з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми, включаючи біотехнологічне виробництво, експлуатацію, технічне обслуговування тощо.

- ФК 9 Здатність прогнозувати напрямки розвитку сучасної технології в контексті загальносвітового розвитку науки і техніки
- аналізувати ризики щодо впровадження інноваційних продуктів (технологій);

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

У структурно-логічній схемі навчання зазначена дисципліна розміщена на першому курсі магістерського рівня підготовки, є логічним продовженням нормативної дисципліни ОС бакалавр «Економіка, організація і менеджмент хімічного виробництва» або «Економіка, організація та управління підприємством», основана на професійно-адаптованих знаннях цієї дисципліни, базується на фундаментальних, соціально-економічних та професійно-практичних технологічних дисциплінах таких як «Технологічне управління виробництвом», «Сучасні технології у виробництві», «Устаткування та проектування виробництв», «Хімічні технології», «Біотехнології», тощо. Є етапом підготовки до виконання дисертаційної роботи магістра – комерціалізація наукової розробки, оцінка ринкових перспектив інновації, управління ризиками господарської діяльності, техніко-економічне обґрунтування вибору управлінських рішень з метою оптимізації витрат і формування сприятливого психологічного клімату у колективі.

3. Зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Підприємницька діяльність підприємств сектору С розділів 19...23 КВЕД в Україні

Тема 1. . Предмет і завдання дисципліни

Сутність поняття «мале підприємництво». Мета, об'єкти, суб'єкти, принципи підприємницької діяльності. Джерела інформації та інших ресурсів. Законодавче регулювання.

Тема 2. Технологічні бізнесові підприємства.

КВЕД. Циркулярна економіка. Ланцюжок цінності. Ринкові ніші.

Тема 3. Порядок створення та реєстрації суб'єктів підприємництва у переробній промисловості Визначення та розрахунок показників для визначення доцільності формування мікро-, малих та середніх промислових підприємств: обсяг виробництва і реалізації; коефіцієнт вагомості впливу діяльності на результати; економічна діяльність підприємства; управління прибутком; обсяг витрат і їх облік; рентабельність; виявлення резервів та управління запасами; оборотність дебіторської і кредиторської заборгованостей.

Тема 4. Планування діяльності залежно від розміру підприємства.

Маркетинговий супровід. Дослідження ринку як запорука успіху. Особливості та специфіка ринку проміжного споживання і виходу на ринок товарів широкого вжитку. Дослідження зовнішнього і зовнішньо-оперативного середовища бізнесової діяльності. Стратегії виходу на ринки промислового виробництва.

Тема 5. Ризики та страхування у підприємницькій діяльності

Життєвий цикл підприємства. Ризики, їх класифікація. Методи страхування ризиків.

РОЗДІЛ 2. Основи господарського та фінансового аналізу діяльності малих та середніх промислових підприємств

Тема 6. Договірна діяльність підприємства.

Види договорів. Організація договірної роботи. Менеджмент договірної роботи промислового підприємства.

Тема 7. Формування ціни на новий товар/послугу

Поняття ціни товару. Структура ціни. Методи ціноутворення. Стратегії ціноутворення

Тема 8. Оподаткування доходів промислових підприємств

Податки та система оподаткування в Україні. Загальна і спрощена системи оподаткування. Податок на прибуток підприємств. Податок на додану вартість. Управління податками.

Тема 9. Аналіз фінансової стійкості промислових підприємств.

Фінансовий баланс. Бухгалтерський баланс. Бюджетування. Управління витратами. Розподіл доходів. Комерціалізація дохідної частини балансу.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Основи виробничого підприємництва: Навчальний посібник / під ред. Підлісної О.А., Янкового В.В. –К.: ІВЦ «Видавництво Політехніка», НТУУ «КПІ», 2010. –287 с
2. Економіка підприємства. Книга 1. [підручник для студ. вищих навч. закладів]; за заг.ред П.В.Круша, К.В.Шелехова. – К.: Дп «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 676с.

Додаткова література

1. Л. В. Соколова, О. В. Колісник . Стратегічне управління малими машинобудівними підприємствами в умовах нестабільного зовнішнього середовища. – Монографія, Харків, 2014 // Режим доступу: [file:///C:/Users/USER/Downloads/Монографія_Соколова%20Л.В. Колісник.pdf](file:///C:/Users/USER/Downloads/Монографія_Соколова%20Л.В._Колісник.pdf)
2. Варналій З.С. Мале підприємництво: основи теорії і практики / З.С. Варналій. – 3- те вид., стер. – К.: Знання, 2005. – 302 с.
3. Паденрін І.Д., Фещенко О.М., Чергишова Т.С. Управління потенціалом малого дізнесу промислового регіону. //Режим доступу: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/1968/1/Управління%20потенціалом%20малого%20бізнесу.pdf>.
4. Класифікатор професій України. ДК 003:2010. Керівники малих підприємств в промисловості. // Режим доступу: https://hrliga.com/docs/KP-2010_r1z.htm
5. Головне управління статистики у м. Києві. Кількість підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства у 2019 році. // Режим доступу: <http://kyiv.ukrstat.gov.ua/p.php3?c=2559&lang=1>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Студенти дискусійно засвоюють теоретичний матеріал у вигляді лекцій та набувають практичних навичок і умінь на практичних заняттях. Матеріал закріплюється у вигляді практичного оформлення стратегії формування мікро-, малого або середнього за розміром промислового підприємства відповідно до теми магістерської розробки.

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)
1	Предмет і завдання дисципліни Сутність поняття «мале підприємництво». Мета, об'єкти, суб'єкти, принципи підприємницької діяльності. Джерела інформації та інших ресурсів. Законодавче

	регулювання. Завдання на СРС: вивчити та засвоїти основні терміни та визначення. Підготувати декілька прикладів коли вигідно утримувати велике промислове підприємство, а коли раціональним буде його реструктуризація.
2	Технологічні бізнесові підприємства. Міжнародна і вітчизняна класифікації. КВЕД. Циркулярна економіка. Ланцюжок цінності. Ринкові ніші. Завдання на СРС: Ознайомитися з основними положеннями міжнародної та вітчизняної класифікацій.
3	Порядок створення та реєстрації суб'єктів підприємництва у переробній промисловості Визначення та розрахунок показників доцільності формування мікро-, малих та середніх промислових підприємств: обсяг виробництва і реалізації; коефіцієнт вагомості впливу діяльності на результати; економічна діяльність підприємства; управління прибутком; обсяг витрат і їх облік; рентабельність; виявлення резервів та управління запасами; оборотність дебіторської і кредиторської заборгованостей. Завдання на СРС: засвоїти формули для розрахунку показників оцінки економічної ефективності.
4	Планування діяльності залежно від розміру підприємства. Маркетинговий супровід. Дослідження ринку як запорука успіху. Особливості та специфіка ринку проміжного споживання і виходу на ринок товарів широкого вжитку. Дослідження зовнішнього і зовнішньо-оперативного середовища бізнесової діяльності. Стратегії виходу на ринки промислового виробництва. Завдання на СРС: аналіз факторів впливу зовнішнього середовища на доцільність формування малого підприємства.
5	Ризики та страхування у підприємницькій діяльності Життєвий цикл підприємства. Ризики, їх класифікація. Методи страхування ризиків. Завдання на СРС: Розробити схему оцінки ризиків і запропонувати інструменти страхування їх
6	Договірна діяльність підприємства. Види договорів. Організація договірної роботи. Менеджмент договірної роботи промислового підприємства. Завдання на СРС: обрати оптимальний тип договору і сформувати його відповідно до рекомендованої структури.
7	Формування ціни на новий товар/послугу Поняття ціни товару. Структура ціни. Методи ціноутворення. Стратегії ціноутворення нових товарів. Завдання на СРС: визначити метод ціноутворення для виведення на ринок малого промислового підприємства.
8	Оподаткування доходів промислових підприємств Податки та система оподаткування в Україні. Загальна і спрощена системи оподаткування. Податок на прибуток підприємств. Податок на додану вартість. Управління податками. Завдання на СРС: Ознайомитися зі змістом Податкового кодексу в частині загальних положень про податкову систему України, Податок на прибуток, ПДВ.
9	Аналіз фінансової стійкості промислових підприємств.

	Фінансовий баланс. Бухгалтерський баланс. Бюджетування. Управління витратами. Розподіл доходів. Комерціалізація дохідної частини балансу. Завдання на СРС: розібратися у структурі балансу промислового підприємства
№ з/п	Практичні заняття
1	Оцінка внутрішнього і зовнішнього середовища діяльності підприємства. Ділова гра. Питання: 1. Навчитися формувати загрози внутрішнього і зовнішнього середовищ наукової розробки 2. Навчитися визначати можливості, які надає внутрішнє і зовнішнє середовище для впровадження результатів наукової розробки. Мета: Сформувати у студентів навички оцінки загроз і можливостей зовнішнього і внутрішнього середовищ для впровадження результатів інженерних рішень. Завдання на СРС: сформувати перелік загроз і можливостей зовнішнього і внутрішнього середовищ наукової розробки для комерціалізації інженерного рішення за темою власного наукового дослідження.
2	Оцінка сильних і слабких сторін підприємства SWOT-аналізу Питання: 1. Визначити особливості SWOT-аналізу для промислових підприємств 2. Розібратися у переліку параметрів SWOT-аналізу 3. Сформувати навички визначення комерційних можливостей промислових підприємств відповідно до їх розмірів. Мета: Сформувати у студента навички проведення SWOT-аналізу Завдання на СРС: провести SWOT-аналіз промислового підприємства за темою власного наукового дослідження і запропонувати оптимальний розмір для реалізації мети його діяльності.
3	Особливості реєстрації промислових підприємств. Питання: 1. Визначити переваги і недоліки міжнародних систем реєстрації промислових підприємств. 2. Визначити оптимальну форму реєстрації підприємства відповідно до його цілей. Мета: Сформувати у студента як керівника промислового підприємства бачення відмінностей між власником і керівником. Завдання на СРС: Обрати оптимальну форму реєстрації підприємства для реалізації об'єкту наукового дослідження за темою магістерської дисертації.
4	Аналіз потенційного ринку збуту і конкурентного середовища Питання: 1. Розібрати особливості формування конкурентного середовища залежно від розміру підприємства. 2. Навчитися формувати стратегію маневрування розмірами підприємства. Мета: Надати студентам навички оцінки комерційних можливостей для підприємств залежно від їх розміру. Завдання на СРС: Визначити ринкові можливості власної наукової розробки.
5	Визначення ключових факторів успіху підприємства Питання: 1. Визначити і згадати особливості експертних методів оцінювання 2. Вивчення можливостей візуалізації конкурентного середовища. Мета: Розширити уявлення студентів про інструменти оцінки ринкових позицій підприємства.. Завдання на СРС: Визначити ключові фактори успіху власного проекту.

6	Оцінка конкурентоспроможності Питання: 1. Застосувати інструменти і методи оцінки конкурентоспроможності. 2. Розв'язати задачу за темою практичного заняття. Мета: Закріпити у студента знання і набути умінь оцінки конкурентоспроможності підприємства. Завдання на СРС: наявними методами і інструментами визначити конкурентоспроможність підприємства для реалізації власного результату наукового дослідження.
7	Оцінка ризиків та виявлення резервів їх мінімізації Питання: 1. Надати характеристику ризиків чистих і спекулятивних. 2. Скласти прогнозний перелік ризиків Мета: Закріпити отримані теоретичні знання і сформувати практичні навички оцінки ризиків. Завдання на СРС: Скласти перелік потенційних ризиків. Оцінити вагомість ризиків і ймовірність їх настання при реалізації результатів власної наукової розробки через створення промислового підприємства.
8	Страховання ризиків. 1. Оцінити вагомість ризиків і ймовірність їх настання. 2. Запропонувати методи страхування ризиків і дати аналіз доцільності застосування того чи іншого методу. Мета: Закріпити отримані теоретичні знання і сформувати практичні навички вибору оптимальних механізмів страхування. Завдання на СРС: Скласти план управління ризиками.
9	Договірна робота промислового підприємства. Ділова гра. Питання: 1. Розкрити особливості усних і письмових договорів. 2. Пояснити доцільність взаємозамінності договорів. Мета: Закріпити теоретичні знання і сформувати навички договірної роботи. Завдання на СРС: визначити оптимальний тип договору для реалізації ринкової діяльності промислового підприємства
10	Поняття безбитковості підприємства. Розрахунок точки безбитковості для одно- та багато продуктового підприємства. Питання: 1. Визначити особливості комерціалізації одно та багато продуктового підприємства. 2. Закріпити навички розрахунку точки безбитковості рішення у матеріальному і фінансовому вимірах шляхом розв'язання задач. Мета: Закріпити навички розрахунку точки безбитковості рішення у матеріальному і фінансовому вимірах Завдання на СРС: Розрахувати точку безбитковості при реалізації проєкту.
11	Ціноутворення на промислових підприємствах. Питання: 1. Розібратися з особливостями методів ціноутворення на промислових підприємствах. 2. Сформувати навички вибору оптимального методу ціноутворення залежно від мети діяльності підприємства. Мета: сформувати у студента навички прогнозного мислення. Завдання на СРС: оцінити перспективи застосування усіх методів ціноутворення залежно від розміру підприємства, що планується до створення.
12	Прибуток, рентабельність, економічна ефективність, період повернення

	капіталовкладень Питання: 1. Розв'язання практичних завдань за темою заняття. Мета: Закріпити компетенції з прийняття рішень. Завдання на СРС: Розрахувати показники пропозиції і середньоринкові показники за темою власного наукового дослідження.
13	Оподаткування доходів підприємств. Питання: 1. Особливості оподаткування прибутку виробничої діяльності 2. Розв'язання задач Мета: Закріпити теоретичні знання і сформувати навички оцінки потенційного валового і чистого доходів Завдання на СРС: Оцінити валовий і чистий дохід від ринкової діяльності прогнозованого підприємства за темою дисертації
14	Розрахунок податкових зобов'язань по ПДВ, ПДФО, ЄСВ Питання: 1. Розкрити особливості прямого і непрямого оподаткування. 2. Розрахувати зобов'язання по ПДВ, ПДФО, ЄС. Мета: Закріпити знання і сформувати навички розрахунку ПДВ, ПДФО, ЄСВ і вибору оптимального податкового навантаження.. Завдання на СРС: Обрати оптимальну податкову систему.
15	Аналіз критеріїв для вибору банку для обслуговування промислового підприємства. Ділова гра Питання: 1. Розкрити сутність показників фінансової ліквідності. 2. Розрахувати показники фінансової ліквідності рішення. Мета: Сформувати навички економічного аналізу. Завдання на СРС: Розрахувати показники фінансової ліквідності результатів власної наукової розробки за темою наукового дослідження.
16	Аналіз фінансової стійкості промислових підприємств. Питання: 1. Фінансовий баланс. Бухгалтерський баланс. 2. Бюджетування. Комерціалізація дохідної частини балансу Мета: Сформувати навички економічного аналізу. Завдання на СРС: Скласти фінансовий баланс для підприємства. Запропонувати варіант бухгалтерського обліку рутинної діяльності промислового підприємства.
17	Аналіз фінансової стійкості промислових підприємств. Питання: 1. Управління витратами. 2. Розподіл доходів. Розкрити сутність показників фінансової ліквідності. Мета: Сформувати навички економічного аналізу. Завдання на СРС: Скласти таблицю витрат підприємства у часі. Скласти стратегію управління доходами.
18	Залік

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва теми, що виноситься на самостійне опрацювання	Кількість годин СРС
-------	---	---------------------

1	Предмет і завдання дисципліни Питання: усвідомлення власного бачення форми реєстрації промислового підприємства	1
2	Технологічні бізнесові підприємства. Питання: Бізнес, підприємство, суб'єкт ринкової діяльності: сутність, відмінності.	2
3	Порядок створення та реєстрації суб'єктів підприємництва у переробній промисловості Питання: закони і підзаконні акти України щодо реєстрації промислових підприємств	3
4	Планування діяльності залежно від розміру підприємства Питання: державні плани і прогнози, стратегії галузевих центрів управління промисловістю.	4
5	Ризики та страхування у підприємницькій діяльності Питання: систематизувати ризики промислових підприємств за ймовірністю їх реалізації для підприємств мікро-, малих та середніх.	3
6	Договірна діяльність підприємства Питання: Види та типи договорів. Рекомендовані типи господарських договорів.	3
7	Формування ціни на новий товар/послугу Питання: мінімальна ціна, максимальна ціна, середня ціна, середньозважена ціна. Пояснити терміни.	3
8	Оподаткування доходів промислових підприємств Питання: опрацювати основні положення Податкового кодексу щодо оподаткування інновацій	3
9	Аналіз фінансової стійкості промислових підприємств. Питання: ознайомитися з основними положеннями бухгалтерського обліку на промислових підприємствах.	5
10	Виконання МКР (ICP)	4
11	Підготовка до заліку	6
ВСЬОГО		36

Рекомендованим видом індивідуальних завдань денної форми навчання є індивідуальна семестрова робота (ICP) обсягом до 15 сторінок формату А4. Змістове наповнення роботи регулюється викладачем і видається студенту у вигляді рекомендованого змісту на третьому тижні занять. Викладачем чітко зазначаються дати кінцевого терміну здачі на перевірку викладачу виконаної роботи і дати презентаційної доповіді з проблемного питання, висвітленого у роботі. Ця робота публічно захищається студентом наприкінці семестру. Дозволяє студенту спробувати свої сили в обґрунтуванні техніко-технологічних рішень, публічній дискусії на теми ринкової реалізації промислово-орієнтованих проєктів..

Теми ICP: «Мале промислове підприємство»
«Мікропідприємство у промисловості»
«Середнє промислове підприємство.»

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Система вимог, які викладач ставить перед студентом/аспірантом:

- *Лекції та практичні заняття є допомогою студенту в освоєнні матеріалу дисципліни. Студент за згодою викладача може взяти на себе відповідальність за*

самостійне вивчення теоретичного матеріалу і підготовку до залікової роботи на основі списку основної і додаткової літератури;

- Активність студента на практичних заняттях оцінюється балами відповідно до РСО;
- Для отримання додаткових балів студент має можливість самостійно або за допомогою викладача підготувати матеріали за темами дисципліни і профілем підготовки до міжнародних і вітчизняних конференцій або підготувати наукову роботу до публікації у вигляді наукової статті. Оцінка наукової складової підготовки магістра відбувається у балах відповідно до РСО;
- Для закріплення отриманих знань, опрацювання умінь і навичок студенти виконують індивідуальну семестрову роботу за матеріалами дисципліни відповідно до тем їх магістерських дисертацій. Захист робіт відбувається публічно. Оцінка – відповідно до РСО;
- Штрафні бали нараховуються при порушенні студентом календарного плану семестру.;
- РСО передбачено три варіанти набору студентом балів для доведення компетентності за матеріалами дисципліни;
- Індивідуальні роботи студентів, які порушують правила академічної доброчесності, не перевіряються викладачем і не зараховуються до рейтингової оцінки;
- Перескладання семестрової оцінки відбувається відповідно до Правил КПІ ім. Ігоря Сікорського .

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- a) відповіді на практичних заняттях (3 відповіді кожного студента в середньому (за умови, що на одному занятті опитано 5 студента при максимальній чисельності групи 20 осіб; 12пр.*5ст.) / 20 ст. = 3 відповіді
- b) виконання домашніх завдань за матеріалами практичних занять (12 пр)
- c) робота в команді під час ділових ігор
- d) виконану індивідуальну самостійну роботу і захищену у вигляді презентаційної доповіді проблемного характеру за темою магістерського дослідження

a). Відповіді на практичних заняттях

Ваговий бал -2. Всього 8 балів ($2_6 \cdot 4 \text{ відп} = 8_6$).

Критерії оцінювання:

«відмінно» - 2 бали – відповіді на основні та додаткові запитання повні, вичерпні, обґрунтовані;

«добре», «задовільно» - 1 бал – студент знайшов правильну відповідь в результаті колективного аналізу питання;

«незадовільно» - 0 балів – відповідь на основне запитання відсутня.

б). Виконання домашніх завдань за матеріалами практичних занять

Ваговий бал 4.

Всього $11\text{пр} \cdot 4 = 44$ балів

Завдання може бути одним, або складатися з двох частин , кожна по 2 бали.

Студент виконує домашнє завдання, адаптуючи саме завдання до теми стартапу за матеріалами магістерського дослідження

Критерії оцінювання домашнього завдання визначаються для кожного завдання і надаються разом із завданням.

Узагальнені критерії оцінювання:

«відмінно» - максимальна оцінка за роботу (4 чи 2 бали залежно від того, чи робота є єдиним завданням, чи сформована з двох частин);

«незадовільно» - 0 балів – робота відсутня.

в). Робота в команді під час ділових ігор

Ваговий бал –4 Кількість ділових ігор і ситуаційних вправ 2 за семестр. Максимальна кількість балів за ділові ігри дорівнює 8 балів.

Критерії оцінювання:

«відмінно» - 4 бали – виконані всі поставлені завдання, виявлено лідера команди, активна робота команди;

«добре» - 3 бали – виконані всі поставлені завдання, але з певними неточностями та незначними помилками, виявлено лідера команди, активна робота команди;

«задовільно» - 2 бали – виконано 80% завдань, виявлено лідера, пасивна робота команди;

«незадовільно» - 0 балів - виконано 60% завдань, виявлено лідера, пасивна робота команди.

г). Виконання та захист модульної контрольної роботи у вигляді індивідуальної семестрової роботи

Ваговий бал – 40, в т.ч.:

1. виконання індивідуальної самостійної роботи – 15 балів,

2. захист індивідуальної самостійної роботи – 25 балів.

Критерії оцінювання виконання ІСР:

«відмінно» - 15-13 балів – робота подана на перевірку вчасно, за змістом і сутністю повністю відповідає завданню, вірно розв'язані задачі;

«добре» - 12-10 балів – робота подана на перевірку вчасно, за змістом і сутністю повністю відповідає завданню, присутні неточності у теоретичних завданнях або розрахункові помилки в задачах;

«задовільно» - 9-5 балів – робота подана на перевірку вчасно, за сутністю повністю відповідає завданню, робота містить правильні відповіді на теоретичні завдання і не повний розв'язок практичного завдання;

«незадовільно» -4- 0 балів – робота відсутня або студент не володіє матеріалом; за несвоєчасну здачу ІСР – до «-5» балів

Критерії оцінювання захисту ІСР:

«відмінно» - 25-23 балів– доповідь відбувається згідно календарного плану, підготовлена у відповідності з темою, розкриті теоретичні та практичні аспекти, доповідь містить критичний аналіз маркетингових інструментів і техніко-економічних показників, високий рівень презентації, повні відповіді на додаткові запитання;

«добре» - 22-18 балів – доповідь відбувається згідно календарного плану, підготовлена у відповідності з темою, в доповіді містяться деякі неточності або є

питання до структуризації доповіді, відсутні висновки за результатами роботи, неповні відповіді на додаткові запитання;

«задовільно» - 17-10 балів – доповідь відбувається згідно календарного плану, підготовлена у відповідності з темою, питання висвітлені на неналежному рівні, низький рівень презентації, студент не може відповісти на додаткові запитання але володіє основними економічними поняттями, орієнтується в проблемі;

9-0 балів - доповідь відбувається не за календарним планом, питання висвітлені на неналежному рівні, низький рівень презентації, студент не може відповісти на додаткові запитання але володіє основними економічними поняттями, орієнтується в проблемі.

Штрафні та заохочувальні бали (у сумі не більше 10 балів за всі види робіт) за:

- несвоєчасна здача ІСР – мінус 1 бал за кожен день прострочки, але не більше 10 балів;
- участь у конференції з дисципліни, написання тез + до 5 балів;
- написання наукової статті з дисципліни + до 10 балів.

Максимальна сума балів складає 100. **Необхідною умовою допуску до заліку є позитивна оцінка з ІСР та презентаційна доповідь за темою ІСР.** Для отримання заліку з навчальної дисципліни «автоматом» потрібно мати рейтинг не менше 60 балів, а також зараховану і захищену ІСР.

$$R_c = 44 + 8 + 8 + 40 = 100$$

Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менше 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку в системі ECTS, виконують залікову контрольну роботу.

Завдання залікової контрольної роботи складається з двох питань (теоретичне і аналітичне) різних розділів робочої програми та задачі. Додаткове питання з тем практичних занять отримують студенти, які не брали участі у роботі певного практичного заняття. Незадовільна відповідь з додаткового питання знижує загальну оцінку на 5 бали.

Питання контрольної роботи оцінюють у 40 балів і задача оцінюється у 60 балів відповідно до системи оцінювання:

- «відмінно», повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) або правильно розв'язана задача – 60-58 балів;; 40-37 балів
- «добре», достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації або незначні неточності) або є незначні неточності при розв'язуванні задачі – 57-45 балів;; 37-30 балів
- «задовільно», неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки) або задача розв'язана частково невірно – 36-34 балів;; 29-26 балів
- «незадовільно», незадовільна відповідь, не розв'язана задача – 0 балів.

Сума балів за кожне з двох завдань контрольної роботи і задачі переводиться до залікової оцінки згідно з таблицею:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

- *студентам надається можливість зарахування сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою;*
- *вивчення дисципліни має прикладний характер і є основою виведення на ринок продукту за темою магістерського дослідження*

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: доцент, к.т.н., доцент кафедри економіки і підприємництва, Підлісна Олена Анатоліївна

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол №1 від 26.08.2020)

Погоджено Методичною радою університету (протокол № 6 від 25.02.2021)

Приклад залікового завдання

1. Сутність поняття «комерціалізація». Мета, об'єкти, суб'єкти, принципи комерціалізації. Джерела комерціалізації
 2. Пояснити особливості сертифікації інженерних і наукових розробок.
 3. На підставі аналізу плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств запропонувати джерела фінансування для придбання підприємством інноваційної технологічної розробки:
 - А) без зменшення загального коефіцієнту ліквідності підприємства,
 - Б) без зменшення коефіцієнту термінової ліквідності підприємства.
-
1. Сутність поняття «комерціалізація». Етапи комерціалізації науково-технічних розробок. Складові процесу комерціалізації. Продукт комерціалізації. Об'єкт і суб'єкт процесу комерціалізації.
 2. Пояснити сутність процесу сертифікації продукції як складової процесу комерціалізації
 3. На підставі аналізу плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств запропонувати джерела фінансування для придбання хімічним підприємством інноваційної технологічної розробки:
 - А) без зменшення коефіцієнту платоспроможності підприємства,
 - Б) без зменшення коефіцієнту заборгованості підприємства.